

Nr 8.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande i anledning av väckt motion om upphävande av den beslutade höjningen av inträdesavgifterna för nya telefonabonnemang.

I en inom första kammaren väckt, till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion nr 104 har herr *Mannerskantz m. fl.* hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära upphävande av Kungl. Maj:ts beslut av den 5 december 1947 rörande höjning av inträdesavgifterna för nya telefonabonnemang från 100 till 200 kronor och en återgång till senast gällande inträdesavgifter.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till den inom andra kammaren väckta, likalydande motionen nr 174.

Inom andra kammaren ha, utöver motionen II: 174, väckts ytterligare två motioner, nr 35 och 380, i samma ämne.

Motionerna II: 35, 174 och 380 ha av andra kammaren hänvisats till dess tredje tillfälliga utskott, som över motionerna inhämtat yttrande från telegrafstyrelsen.

I sitt över motionerna avgivna utlåtande nr 6 har andra kammarens tredje tillfälliga utskott lämnat en redogörelse dels för den tidigare behandlingen inom riksdagen av frågan om abonnemangsavgifternas storlek, dels ock för innehållet i telegrafstyrelsens förenämnda yttrande. Till sagda redogörelse får utskottet hänvisa.

För egen del får *utskottet* anföra följande.

Vid den tidigare behandlingen av denna fråga har som huvudmotiv för företagna avgiftshöjningar städse anförts svårigheten att på grund av kriget anskaffa erforderlig materiel. Även brist på arbetskraft torde ha varit av viss betydelse. Under senare tid ha därjämte efterkrigstidens speciella svårigheter samt angelägenheten att möta ett tilltagande inflationshot genom minskade investeringar gjort sig gällande.

Genom riksdagens den 4 mars 1948 fattade beslut om beskärning av telegrafverkets investeringsanslag med 10 miljoner kronor har antalet telefonapparater, som kunna nyinstalleras under budgetåret 1948/49, bestämts till omkring 90 000. I fråga om sättet för genomförande av en mot anslagsminskningen svarande reduktion av antalet abonnenter till det sålunda givna antalet har valet stått mellan flera olika alternativ. En behovsgranskning har, såsom ock av telegrafstyrelsen framhållits, visat sig ogenomförbar i praktiken. En annan utväg är avgiftshöjning. Den begränsar tillströmningen och kan beräknas medföra oförändrad väntetid för nya abonnenter.

Bibehållas åter nuvarande avgifter, har man att räkna med en förlängd väntetid. Detta alternativ skulle däremot innebära en bättre anpassning till statsutskottets och riksdagens år 1945 gjorda uttalanden, vari framhållits önskvärdheten att — i den mån krigstidens anläggningssvårigheter lättade — inträdesavgifterna återfördes till en mera normal storleksordning. Genom Kungl. Maj:ts den 5 december 1947 fattade beslut om inträdesavgiftens fastställande till 200 kronor har emellertid ställning tagits till frågan om sättet för genomförande av en åsyftad investeringsbegränsning. Avgiftshöjningen innebär vid 90 000 nya abonnemang en inkomstökning med cirka 8 miljoner kronor. Vid dylikt förhållande och med hänsyn tagen till övriga på frågans bedömande inverkan omständigheter, vill utskottet ej ifrågasätta att nu föreslå en omedelbar sänkning av inträdesavgiften. Vid uppgörandet av budget för året 1949/50, när verkningarna av höjningen bättre kunna överblickas, synes däremot frågan om återförande av dessa avgifter till en mera normal storleksordning böra tagas i övervägande.

Under åberopande av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

att första kammaren i anledning av motionen I: 104 måtte för sin del besluta, att riksdagen anhåller att Kungl. Maj:t i samband med uppgörande av förslag till investeringsanslag för telegrafverkets behov för budgetåret 1949/50 tager i övervägande ett återförande av inträdesavgifterna för telefonabonnemang till en mera normal storleksordning.

Stockholm den 16 mars 1948.

På utskottets vägnar:

OLOF LÖTHNER.

Närvarande: herrar Löthner, Birger Andersson, Rosenberg, Lars Andersson, Grym, Annér, Einar Eriksson och fru Flood.
